ชื่อเรื่อง การศึกษาศักยภาพการผลิตผลไม้เกษตรแปลงใหญ่ กรณีศึกษาสวนส้ม

อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง

ผู้วิจัย เบญจมาศ แป้นแก้ว

ประธานที่ปรึกษา อาจารย์ประสิทธิ์ เมฆอรุณ

ประเภทสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ วท.บ.สาขาวิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร,2564

คำสำคัญ นโยบายเกษตรแปลงใหญ่, ส้ม, ศักยภาพการผลิต, ทฤษฎีกระบวนการลำดับชั้นเชิง

วิเคราะห์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์กายภาพที่ส่งผลต่อการผลิตผลไม้ และ เพื่อศึกษาว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับผลผลิตที่พึงพอใจ พื้นที่ศึกษาอำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง โดยการศึกษาในครั้งนี้ได้นำทฤษฎีกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ Analytic Hierarchy Process มา ประยุกต์ร่วมกับโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตผลไม้ โดยได้กำหนด ปัจจัยทางกายภาพ ได้แก่ ดิน ความลาดชัน ระยะห่างจากแหล่งน้ำ ปริมาณน้ำฝน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความมุ่งหวังว่าจะได้รับผลผลิตที่พึงพอใจ ดังนั้นจึงได้นำผลผลิตที่เกษตรกร คาดหวัง จากการสัมภาษณ์เกษตรกร และนำผลผลิตที่ได้รับจริง มาทบสอบสมมติฐาน กำหนดว่าเกษตรกรที่ เข้าร่วมโครงการเกษตรแปลงใหญ่ได้ผลผลิตในระดับที่พึงพอใจที่ดี 1,146 กิโลกรัมต่อไร่

จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตส้มมากที่สุด คือ ดิน พื้นที่เหมาะสมในการปลูกส้ม ซึ่ง ได้พื้นที่เหมาะสมเป็น 4 ระดับ พื้นที่เหมาะสมมาก 149 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 22.62% ของพื้นที่ พื้นที่ ความเหมาะสมปานกลาง 140 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 21.25% ของพื้นที่ พื้นที่ความเหมาะสมต่ำ 196 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 29.69% ของพื้นที่ และพื้นที่ไม่เหมาะสม 174 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 26.45% ของพื้นที่ โดยพื้นที่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรแปลงใหญ่ทั้งหมดอยู่ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม มาก และผลจากการทดสอบสมมติฐานผลผลิตของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรได้ผลผลิตที่พึงพอใจ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ

Title A Study on The Production Potential of Large Agricultural Fruit, A Case

Study of The Orange Orchard Mae Phrik District, Lampang Province.

Author Benjamath Paenkaew

Advisor Prasit Mekarun

Academic Paper Thesis B.S. in Geography, Naresuan University, 2021

Keywords Large-scale Agricultural Policy , Orange , Production Potential,

Analytical Hierarchical Process

Abstract

The purpose of this study was to study the geographical and physical factors affecting fruit production. and to study whether farmers participating in the project will receive satisfactory yields. Study Area, Mae Phrik District, Lampang Province. In this study, the Analytic Hierarchy Process hierarchical process theory was applied together with the geographic information program to study factors affecting fruit production. Physical factors such as soil, slope, distance from water sources, rainfall and land use were determined. And farmers participating in the project have the hope of obtaining satisfactory yields. Therefore, it has brought the products that farmers expect, from interviews with farmers and bringing the actual output to come to test the hypothesis Determined that farmers participating in the large-scale agricultural project received satisfactory yields at 1,146 kg per rai.

From the study, it was found that the factors affecting the production of oranges the most were soil and suitable area for growing oranges. which has a suitable area into 4 levels. The area is very suitable, 149 square kilometers, accounting for 22.62% of the area, the moderate suitable area 140 square kilometers, accounting for 21.25 percent of the area, the low suitability area 196 square kilometers, accounting for 29.69% of the area, and the unsuitable area 174 square kilometers, accounting for 26.45% of the area. The area of all farmers participating in the large agricultural project is in a very suitable area. And the results from the yield hypothesis testing of farmers it was found that farmers were satisfied with their yields statistically significant.